

УДК 088.6:316.344.42

Кириченко Ірина Іванівна,
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри адміністративного менеджменту
Донецького державного університету управління,
м. Маріуполь

Байрак Анжела Олегівна,
асистент кафедри адміністративного менеджменту
Донецького державного університету управління,
м. Маріуполь

РОЗВИТОК ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ГАЛУЗІ ОСВІТИ — ШЛЯХ ДО ПІДГОТОВКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЕЛІТИ

Анотація. У статті розглянуто роль галузі освіти «Державне управління» в підготовці управлінської еліти, визначено низку чинників, які сприяють розвитку наукової галузі «Державне управління» і уможливають виконання цією наукою своєї функціональної ролі в забезпеченні державної кадрової політики. Визначено особливості української моделі підготовки державно-управлінських кадрів, а також її унікальність та переваги. Особливістю української моделі є перехідний характер системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування. Ця модель є симбіозом двох систем (ліберально-демократичної та адміністративної). Визначено напрями подальшого розвитку галузі освіти «Державне управління» як основи для підготовки управлінської еліти.

Ключові слова: вища освіта, державне управління, управлінська еліта, підвищення кваліфікації, галузь знань, наука, державний службовець

Кириченко Ірина Іванівна,
Байрак Анжела Олегівна

РАЗВИТИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ КАК ОТРАСЛИ ОБРАЗОВАНИЯ — ПУТЬ К ПОДГОТОВКЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ЭЛИТЫ

Аннотация. В статье рассмотрена роль отрасли образования «Государственное управление» в подготовке управленческой элиты, определены факторы, которые способствуют развитию научной отрасли «Государственное управление» и создают условия для выполнения этой наукой своей функциональной роли в обеспечении государственной кадровой политики. Показаны особенности украинской модели подготовки государственно-управленческих кадров, а также ее уникальность и преимущества. Особенностью украинской модели является переходный характер системы подготовки, переподготовки и повышения квалификации государственных служащих и должностных лиц местного самоуправления. Эта модель является симбиозом двух систем (либерально-демократической и административной). Определены направления дальнейшего развития отрасли образования «Государственное управление» как основы для подготовки управленческой элиты.

Ключевые слова: *высшее образование, государственное управление, управленческая элита, повышение квалификации, отрасль знаний, наука, государственный служащий.*

**Kirichenko Irina Ivanovna,
Bairak Angela Olegovna**

DEVELOPMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION AS BRANCH OF EDUCATION — THE WAY TO PREPARATION OF ADMINISTRATIVE ELITE

Abstract. *The article considers the role of public administration as a branch of education in the preparation of the administrative elite. In the article the features of Ukrainian administrative elite training model, its uniqueness and advantages. The peculiarity of the Ukrainian model is the transitional nature of the system of training, retraining and advanced training of public servants. The article defines the public administration as the education sector.*

Key words: *higher education, public administration, administrative elite, professional development, training, branch of knowledge, science, public servant*

Постановка проблеми

Актуальність проблеми дослідження. Об'єктивні трансформаційні процеси, що відбуваються в Україні на сучасному етапі державотворення, складнощі соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку вимагають підвищення ефективності державного управління, яке сьогодні вже не може зводитися лише до традиційного впливу держави на життєдіяльність суспільства, а має стати дієвим інструментом узгодження різноманітних, нерідко протилежних груп суспільних інтересів.

У зв'язку із прискоренням процесу становлення і подальшого розвитку України на шляху її інтеграції до ЄС постає необхідність у формуванні національної еліти в усіх без винятку сферах. Особливо гостро стає потреба у висококваліфікованих фахівцях нової генерації, які мають прийти до системи державного управління та місцевого самоврядування всіх рівнів. Вимоги часу ставлять на порядок денний питання про здатність управлінських кадрів впроваджувати сучасні господарські механізми, адекватно реагувати на зміни, що відбуваються у реальному житті⁷.

Новий Закон України «Про державну службу» запроваджує вимоги високого рівня професійної компетентності осіб, здатних забезпечити результативну роботу органів державної влади й органів місцевого самоврядування. Лише фахівці, які мають належну професійну підготовку, спроможні ефективно реалізовувати поставлені перед ними завдання. Тож поступальний рух українського суспільства до затвердження європейських стандартів якості життя вимагає якісно нового підходу до комплектування органів державної влади й органів місцевого самоврядування висококваліфікованими фахівцями відповідно до сучасних вимог управлінського процесу.

⁷ Геєць В. М. Державне управління в умовах світової кризи системного характеру: контекст змін / В. М. Геєць // Вісник державної служби України. — 2011. — № 2. — С. 30–43.

У цьому контексті однією з ключових проблем є рівень новизни й активності наукових досліджень з державного управління, розвиток власне галузі науки «Державне управління» як теоретичної основи державної кадрової політики, зорієнтованої на добір, підготовку та використання управлінської еліти.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Проблема еліти не є новою в сучасній літературі. Навіть виникла ціла наука «елітологія», у межах якої особливе місце посідають питання сутнісних характеристик еліт. Так, у працях Г. Ашина та Є. Охотського, М. Павловського, О. Паутова, Т. Вернігора, О. Якубовського, В. Гошовської⁸ та інших зроблено аналіз факторів і принципів елітостворення та її функціонування. Проте сучасні науковці ще недостатньо дослідили питання підготовки еліти українського суспільства.

У розробці теоретико-методологічних засад функціонування та розвитку системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців значна роль належить науковим працям таких українських дослідників, як Г. Атаманчук, В. Бакуменко, В. Геєць⁷, В. Князєв, В. Козаков, С. Кравченко¹⁰, В. Куценко, В. Луговий, П. Надолішній, Н. Нижник, В. Майборода, О. Мельников, Т. Мотренко, О. Оболенський, В. Олуйко, Г. Опанасюк, Н. Протасова, В. Рач¹², І. Розпутенко, С. Серьогін, С. Хаджирадева та ін.

Аналіз результатів наукових досліджень, що стосуються питань формування та розвитку державної кадрової політики, дає підстави зробити висновок, що здебільшого в наукових працях детально опрацьований категорійний апарат з кадрових питань, визначено причини неефективності державної кадрової політики, розкрито певні аспекти роботи кадрових служб державного сектору України. Однак основна увага надається переважно проблемам кадрової політики державної служби, а питання підготовки управлінської еліти розглядаються фрагментарно.

Мета статті – визначити напрями подальшого розвитку галузі освіти «Державне управління» як основи для підготовки управлінської еліти.

Виклад основного матеріалу

Визначення тих, кого можна назвати елітою, у соціології та політології далеко не однозначне: так називають людей, які отримали найвищий індекс у сфері своєї діяльності (Парето); найактивніших у політичному відношенні особистостей, які зорієнтовані на владу, тобто організовану меншість суспільства, правлячий клас (Моска); людей, які користуються в суспільстві найбільшим престижем, статусом, багатством; осіб, які інтелектуально чи морально стоять над масою, мають розвинуте почуття відповідальності (Ортега-і-Гассет); особистостей, які професійно керують справами суспільства і врегульовують конфлікти (Дж. Сарторі); меншість, що посідає

⁸ Гошовська В. А. Підвищення рівня професійної компетентності в системі державного управління – шлях до формування еліти українського суспільства / В. А. Гошовська // Аналітика і влада. — 2012. — № 6. — С. 21–25.

⁷ Геєць В. М. Державне управління в умовах світової кризи системного характеру: контекст змін / В. М. Геєць // Вісник державної служби України. — 2011. — № 2. — С. 30–43.

¹⁰ Кравченко С. О. Державно-управлінські реформи: теоретико-методологічне обґрунтування та напрями впровадження: монографія / С. О. Кравченко. — К. : НАДУ, 2008. — 296 с.

¹² Рач В. Система підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців на шляху інтеграції України до Європейського Союзу / В. Рач // Вісник державної служби України. — 2003. — № 3. — С. 79–84.

найвищі позиції в системі ключових соціальних інститутів (М. Паренті, Р. Міллс); активна й авторитетна аристократія для організації пасивної меншості (В. Липинський).

Отже, управлінська еліта — це певна частина суспільства (найбільш впливова, така, що посідає найвищі позиції, складається із авторитетних, спеціально підготовлених людей), яка керує здійсненням соціально-економічних процесів, працює в певних організаціях та має назву «правляча меншість». Оскільки весь народ та всі працюючі в організаціях не можуть управляти, люди висувають для цього гідних представників, від здібностей, вмінь, ділових та особистісних якостей яких залежить якість управління, та, зрештою, успіхи в економічній, культурній та політичній галузях⁹.

Українське суспільство відчуває нагальну потребу в національній еліті, особливо в системі державного управління.

З нашого погляду, управлінці нової формації в системі державного управління — це фахівці, які уособлюють собою зразкову модель компетентності управлінських кадрів, володіють сучасними методами й інструментами державно-управлінської діяльності, однією-двома іноземними мовами; спроможні ефективно працювати в умовах швидких змін зовнішнього і внутрішнього середовищ, політичного пресингу та дієвого контролю за діяльністю владних структур з боку засобів масової інформації; здатні впливати на ухвалення державних рішень; виконувати організаторські, експертно-аналітичні та прогностичні функції.

І тут наука «Державне управління» може відіграти ключову роль, оскільки в українській моделі професійного навчання управлінців ця наука разом з відповідною галуззю освіти стала невід'ємною органічною складовою навчально-наукового процесу. Магістерські роботи, кандидатські й докторські дисертації з проблем державного управління саме і мають стати важливими складовими інструменту підготовки управлінців нової формації.

На сьогодні ми маємо низку чинників, які сприяють розвитку наукової галузі «Державне управління», а отже, уможлиблюють виконання цією наукою своєї функціональної ролі в забезпеченні державної кадрової політики. До таких чинників можна віднести¹¹:

- наявність відповідної нормативно-правової бази. Правовою основою розвитку галузі науки «Державне управління» та її кадрового забезпечення, як і науки загалом та інших наукових галузей, в Україні є Конституція України¹, закони України «Про освіту»², «Про вищу освіту»³, «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про державне прогнозування та розроблення програм

⁹ Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Національна академія державного управління при Президентові України; наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]. — К.: НАДУ, 2011.

¹¹ Науково-методологічні засади розвитку галузі науки «Державне управління»: наук. розробка / авт. кол.: В. Д. Бакуменко, В. Д. Бондаренко, Л. М. Гогіна [та ін.]; за заг. ред. Ю. П. Сурміна, Л. І. Загайнової. — К.: НАДУ, 2010. — 60 с.

¹ Конституція України: зі змінами та допов., внесеними Законом України від 1 лютого 2011 р. № 2952-VI. — Х.: Фактор, 2011. — 118 с.

² Закон України «Про освіту» від 23 трав. 1991 р. № 1060-XII [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>

³ Закон України «Про вищу освіту» від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

економічного і соціального розвитку України», а також «Про державну службу»⁴, «Про місцеве самоврядування в Україні», укази Президента України «Питання Національної академії державного управління при Президентові України» від 21 вересня 2001 року № 850, «Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку фундаментальних наукових досліджень» від 30 квітня 2004 року № 499, Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження наукової програми дослідження розвитку державної служби та вдосконалення кадрового забезпечення державного управління» від 8 серпня 2001 року № 953, інші нормативно-правові акти України;

- державне регулювання й управління у сфері наукової і науково-технічної діяльності, яке згідно із Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» здійснюють Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, інші центральні органи виконавчої влади, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування;

- визначення стратегічних підходів держави щодо розвитку кадрового науково-технічного потенціалу;

- наявність мережі аспірантур та докторантур, які здійснюють підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів з державного управління, а також функціонування інституту здобувачів наукового ступеня кандидата наук з державного управління;

- наявність певного масиву наукового та навчально-методичного потенціалу, насамперед, — словників, наукових видань, навчальних і навчально-методичних посібників з державного управління та з питань підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.

Однією із складових кадрової політики держави є професійна підготовка державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування.

Позитивні або негативні риси тієї чи іншої моделі підготовки державно-управлінських кадрів можна детально зрозуміти, проводячи порівняльний аналіз з іншими моделями, що дасть змогу в подальшому сформулювати науково обґрунтовані пропозиції щодо модернізації практики, що існує.

У світовій практиці сформувалося кілька моделей підготовки державно-управлінських кадрів.

Одна з них, яку називають ліберально-демократичною чи західною, характеризується орієнтацією переважно на досить короткотермінове практично спрямоване стаціонарне навчання і водночас на викладання навчальних програм в університетських навчальних закладах і спеціалізованих школах державного управління. Останнім часом експерти дедалі частіше критикують ліберальну модель, шалька терезів переміщується в бік збільшення магістерської підготовки фахівців з державного управління¹¹.

Іншою моделлю підготовки державно-управлінських кадрів є, так би мовити, адміністративна (Російська Федерація, Білорусь, Казахстан), де здійснюється

⁴ Закон України «Про державну службу» від 17 листоп. 2011 р. № 4050-VI [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua>

¹¹ Науково-методологічні засади розвитку галузі науки «Державне управління»: наук. розробка / авт. кол. : В. Д. Бакуменко, В. Д. Бондаренко, Л. М. Гогіна [та ін.] ; за заг. ред. Ю. П. Сурміна, Л. І. Загайнової. — К. : НАДУ, 2010. — 60 с.

цілеспрямоване навчання кадрів за державним замовленням. По суті, це намагання централізовано охопити навчанням усіх за умов обмежених ресурсів.

Особливістю української моделі є перехідний характер системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування. На сьогодні ця модель є симбіозом двох систем. Варто зазначити, що українська система не є винятковою — вона сформувалася під впливом світових тенденцій і максимально відповідає природі, стану та перспективам розвитку українського суспільства.

Більше того, вітчизняна модель має певні переваги над іншими (мається на увазі унікальність і розвиненість науково-освітньої структури).

Унікальність та переваги української моделі ми вбачаємо в тому, що:

- по-перше, на відміну від наявних моделей, в українській реалізовано принцип поєднання освіти і науки, тобто розвиток освітньої галузі державного управління безпосередньо пов'язано з досягненнями наукової галузі державного управління та базується на них. Набула практичного виявлення теза про поєднання досягнень науки й упровадження їх результатів у практичну діяльність. Саме це забезпечує не циклічний розвиток галузі знань «Державне управління», а розвиток за спіраллю з певним еволюційним зростанням (розвитком системи);

- по-друге, в українській моделі більш-менш успішно реалізовано трирівневий підхід, який характеризується завершеним циклом професійної підготовки державно-управлінських кадрів: університетська підготовка — підвищення кваліфікації — підготовка кадрів вищої кваліфікації;

- по-третє, сучасна українська модель не є статичною — навпаки, вона є такою, що динамічно розвивається з урахуванням необхідності розв'язання проблем, виходячи з вимог і тенденцій розвитку країни в процесі реалізації державної кадрової політики.

Як відомо, українська модель професійної підготовки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування включає¹¹:

- підготовку магістрів у галузі знань «Державне управління»;
- підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування;
- підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в галузі науки «Державне управління»;
- наукове забезпечення розвитку галузі знань «Державне управління»;
- консультативно-дорадницьку діяльність щодо наукового обґрунтування вироблення та реалізації кадрової політики у сфері державного управління.

Функціонування системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування забезпечують понад 100 законодавчих і нормативно-правових актів. Це, насамперед, закони України «Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», понад 10 указів Президента

¹¹ Науково-методологічні засади розвитку галузі науки «Державне управління»: наук. розробка / авт. кол. : В. Д. Бакуменко, В. Д. Бондаренко, Л. М. Гогіна [та ін.] ; за заг. ред. Ю. П. Сурміна, Л. І. Загайнової. — К. : НАДУ, 2010. — 60 с.

України, більш ніж 45 постанов Кабінету Міністрів України та понад 30 рекомендацій Національного агентства України з питань державної служби.

Водночас ретельний аналіз наявної нормативно-правової бази показав, що є певні прогалини в правовому забезпеченні функціонування цієї моделі. Не повною мірою врегульовано суспільні відносини у сфері професійної освіти державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, чітко не визначено принципи, підходи й умови формування фахової компетенції діяльності державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, а також правові, організаційні, фінансові, економічні, соціальні та інші засади функціонування системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб, на яких поширюється дія законів України «Про державну службу» та «Про службу в органах місцевого самоврядування»⁶.

На наш погляд, усунення цих нормативно-правових прогалин можливе завдяки ухваленню Закону України «Про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування».

Сьогодні необхідно також ставити питання про правове забезпечення запровадження системи безперервної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, актуалізацію професійної підготовки наукових кадрів державного управління — кандидатів, докторів наук з державного управління для зайняття посад в органах державної влади й органах місцевого самоврядування, формування кваліфікованого та дієвого кадрового резерву в органах державного управління.

З метою реалізації Стратегії державної кадрової політики⁵, Національна державна служба України забезпечує координацію професійної підготовки державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування з урахуванням реальних кадрових потреб у сфері державного управління та ключових галузей економіки.

Інституціональне забезпечення функціонування української моделі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування здійснює мережа закладів системи професійного навчання службовців, яка сформована із застосуванням механізмів ліцензування та акредитації.

Професійне навчання державних службовців здійснюється вищими навчальними закладами IV рівня акредитації, що ліцензовані й акредитовані за напрямом «Державне управління».

Національна мережа закладів системи професійного навчання включає¹¹:

- Національну академію державного управління при Президентові України, її 4 регіональні інститути в містах Дніпропетровську, Львові, Одесі, Харкові;
- вищі навчальні заклади, що ліцензовані й акредитовані для підготовки магістрів за спеціальностями галузі знань «Державне управління».

⁶ Бакуменко В. Д. Завдання науки державного управління в Україні в контексті суспільних трансформацій / В. Д. Бакуменко // Аналітика і влада. — 2012. — № 6. — С. 72–79.

⁵ Указ Президента України «Про стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки» від 12 серп. 2012 р. № 45/2012 [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/>

¹¹ Науково-методологічні засади розвитку галузі науки «Державне управління»: наук. розробка / авт. кол. : В. Д. Бакуменко, В. Д. Бондаренко, Л. М. Гогіна [та ін.] ; за заг. ред. Ю. П. Сурміна, Л. І. Загайнової. — К. : НАДУ, 2010. — 60 с.

Надання послуг у сфері підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування на сьогодні забезпечують:

- Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії, центри (факультети) підвищення кваліфікації регіональних інститутів державного управління Національної академії в містах Дніпропетровську, Львові, Одесі, Харкові;
- 27 центрів перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій;
- 35 галузевих навчальних заклади вищої і післядипломної освіти, що ліцензовані для підвищення кваліфікації службовців.

Надання послуг у сфері підготовки бакалаврів за спеціальностями, орієнтованими на державне управління, забезпечують 4 регіональних інститути державного управління Національної академії.

Підготовку кадрів вищої кваліфікації (кандидатів і докторів наук) за спеціальностями галузі науки «Державне управління»: «теорія та історія державного управління», «механізми державного управління», «державна служба», «місьцеве самоврядування» здійснюють: Національна академія та її 4 регіональних інститути державного управління; Академія митної служби України, Академія муніципального управління Міністерства освіти і науки України, Донецький державний університет управління (м. Маріуполь) Міністерства освіти і науки України, Запорізька державна інженерна академія, Інститут законодавства Верховної Ради України, Класичний приватний університет, Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України, Національний університет «Львівська політехніка», Чорноморський державний університет імені Петра Могили Міністерства освіти і науки України.

Усвідомлюючи важливість реалізації професійних програм навчання для вперше призначених на державну службу або новообраних посадовців органів місцевого самоврядування, а також осіб, зарахованих до кадрового резерву державної служби, ми прагнемо до комплексного поєднання професійних програм, короткотермінових семінарів, самоосвіти та стажування в контексті формування системи безперервного навчання державного службовця протягом всієї його професійної кар'єри⁸.

Тому результатом аналізу навчальних потреб державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування є не тільки оновлення професійних програм, а також запровадження нових короткострокових тематичних семінарів, зокрема на теми: «Модернізація державної служби та служби в органах місцевого самоврядування»; «Державна служба — правовий стиль і методи роботи в умовах реалізації Програми економічних реформ у контексті вимог нового антикорупційного законодавства»; «Управління персоналом в органах державної влади і органах місцевого самоврядування з урахуванням вимог нового законодавства про державну службу»; «Проектний менеджмент у системі державного управління»; «Самоменеджмент сучасного керівника» та інші.

⁸ Гошовська В. А. Підвищення рівня професійної компетентності в системі державного управління – шлях до формування еліти українського суспільства / В. А. Гошовська // Аналітика і влада. — 2012. — № 6. — С. 21–25.

Висновки

Отже, професійний розвиток фахівців — лідерів у системі державного управління, готових брати на себе відповідальність і досягати розв'язання поставлених перед ними завдань, — це шлях до формування еліти українського суспільства.

А від того, наскільки успішно вдається впровадити розробки, які базуються на інноваційних технологіях та кращому світовому досвіді, будуть залежати професійний рівень та компетентність управлінських кадрів, які реалізують функції держави, престиж інституту державної служби в Україні, а також статус навчальних закладів системи підвищення кваліфікації як таких, що здатні оперативно реагувати на вимоги часу, бути інноваційними та ефективними.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі

З метою забезпечення розвитку науки «Державне управління», галузей соціологічних і політичних наук необхідним є проведення ґрунтовної роботи за відповідними напрямками, зокрема в частині розроблення пропозицій щодо удосконалення власне наукової системи державного управління України, призначенням якої є насамперед своєчасне реагування на економічні потреби, проведення наукових досліджень у випереджальному режимі з урахуванням інтересів та стратегії розвитку держави.

Список використаних джерел

1. Конституція України: зі змінами та допов., внесеними Законом України від 1 лютого 2011 р. № 2952-VI. — Х. : Фактор, 2011. — 118 с.
2. Закон України «Про освіту» від 23 трав. 1991 р. № 1060-XII [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>
3. Закон України «Про вищу освіту» від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
4. Закон України «Про державну службу» від 17 листоп. 2011 р. № 4050-VI [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua>
5. Указ Президента України «Про Стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки» від 12 серп. 2012 р. № 45/2012 [електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/>
6. Бакуменко В. Д. Завдання науки державного управління в Україні в контексті суспільних трансформацій / В. Д. Бакуменко // Аналітика і влада. — 2012. — № 6. — С. 72–79.
7. Геєць В. М. Державне управління в умовах світової кризи системного характеру: контекст змін / В. М. Геєць // Вісник державної служби України. — 2011. — № 2. — С. 30–43.
8. Гошовська В. А. Підвищення рівня професійної компетентності в системі державного управління – шлях до формування еліти українського суспільства / В. А. Гошовська // Аналітика і влада. — 2012. — № 6. — С. 21–25.
9. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Національна академія державного управління при Президентові України ; наук.-ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]. — К. : НАДУ, 2011.

10. Кравченко С. О. Державно-управлінські реформи: теоретико-методологічне обґрунтування та напрями впровадження: монографія / С. О. Кравченко. — К. : НАДУ, 2008. — 296 с.

11. Науково-методологічні засади розвитку галузі науки «Державне управління»: наук. розробка / авт. кол. : В. Д. Бакуменко, В. Д. Бондаренко, Л. М. Гогіна [та ін.] ; за заг. ред. Ю. П. Сурміна, Л. І. Загайнової. — К. : НАДУ, 2010. — 60 с.

12. Рач В. Система підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців на шляху інтеграції України до Європейського Союзу / В. Рач // Вісник державної служби України. — 2003. — № 3. — С. 79–84.

**Kirichenko Irina Ivanovna,
Bairak Angela Olegovna**

**DEVELOPMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION AS BRANCH
OF EDUCATION — THE WAY TO PREPARATION
OF ADMINISTRATIVE ELITE**

There has been given a definition of «managing elite», there has been defined a role of the science «Public management» in preparation of managing elite. There has been defined the number of factors which influence the development of scientific field «Public management» and makes it possible to fulfil its functional role in providing public personnel policy. There are such factors as: availability of adequate normative legal database; public regulation and management at scientific field and the field of scientific and technical activities, defining strategic approaches of country to the development of personnel scientific and technical potential; presence of the chain of gradual school as well as higher doctorate that implement training of scientific and scientific and pedagogical personnel of public management; availability of certain array of scientific and scientific and methodical potential.

There has been defined individuality of Ukrainian public-management personnel training pattern, along with its unicity and advantages. The individuality of Ukrainian pattern is a transitional character of system of training, retraining and advanced training of public officers and local government officials. There has been indicated that this pattern is a symbiosis of two systems (liberal democratic and administrative).

There has been conducted an analysis of existing normative legal database in regard to operation of systems of training, retraining and advanced training of public officers and local government officials. There has been considered institutional provision of operation of Ukrainian pattern of training, retraining and advanced training of public officers and local government officials.

There have been defined the directions of further development of educational department «Public management» as the basis for Ukrainian elite training.